

Decadenta artei

Arta face parte din fiinta noastra, caci am fost modelati din colb si tina, la inceput de vremi de catre Creatorul nostru, Artistul desavarsit. Ce este Arta? O intrebare retorica, care strabate timpul, de la primii oameni, la noi; civilizatii intregi si-au exprimat simtirea, ca respiratie a sufletului, prin cantec, instrumente, copliri in lemn si piatra, zugraveli in pesteri, sau piramide in desert. Sufletul se exprima, vorbeste prin cuvinte si poeme, aruncari de pensula sau note muzicale, culoare sau grafica, forme spatiale, toate insuflata de aceasi sursa, care nu se stinge niciodata. Unii primesc mai mult, sunt mai sensibili si patimasi, altii mai codasi, se strecoara sfiosi incercand sa cuprinda si sa inteleaga menirea artei pe pamant. Ce face arta? Ea place si incanta, iti sensibilizeaza sufletul, simtirile, si te transpune, temporar, in lumea misterioasa a artistului, dar atat...nu te schimba, nu zideste, pentru asta e nevoie de reforma sufletului, prin credinta in Evanghelie, vestea buna; ea inlocuieste o natura cazuta, chinuita de cautari fara sfarsit, cu o alta noua, poate crea lucruri remarcabile si judeca drept binele si raul, frumosul si uratul.

Arta buna, place oricui, nu este elitista, se adreseaza si incanta atat pe pastorul din munti, cat si pe carturarul care se plimba prin muzee. O rapsodie de Mozart, o poezie de Ioanid, un portret de Rembrandt, sau un car cu boi de Grigorescu, place oricui, nu-ti trebuie educatie speciala s-o apreciezi si sa te lasi transpus, pe moment intr-o lume deosebita. Este firesc, ca arta buna sa patrunda in toate casele, a fost si va fi valoroasa, indiferent de vremi si civilizatii. Care sunt totusi limitarile, ingradirile si zonele de trecere? Pana unde arta isi mentine valoarea intrinseca, cum privim, noi, ca si consumatori, arta de tot felul din jurul nostru? Cum trec printr-un muzeu, cu sarcofage egiptene, pana la nascociri moderne si abstracte, de neinteles? ...de la mumii si piramide, pana la cubismul lui Picasso? Cand arta sare gardul si-si depaseste menirea, devine triviala, plictisitoare, senzuala, violenta sau malefica. Dumnezeu a dat daruri, talente, cu mana larga si celor buni si celor rai; sunt artisti mari crestini adevarati sau atei sfidatori, care si-au taiat urechea, sau s-au aruncat pe geam. Grecii au excelat in sculptura si cladiri, Fidias si Praxiteles au fost giganti, si au dus maestria si la romani, apoi, mai tarziu, neoclasicii si romanticii din secolele trecute, i-au regasit ca modele.

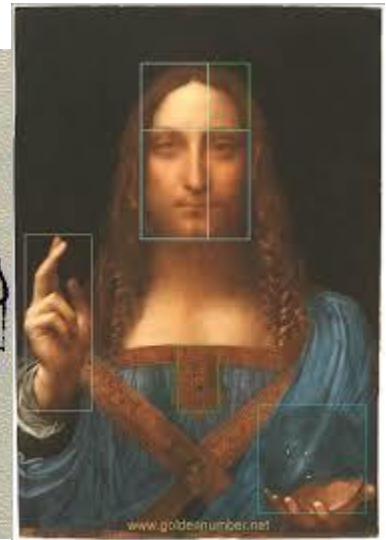
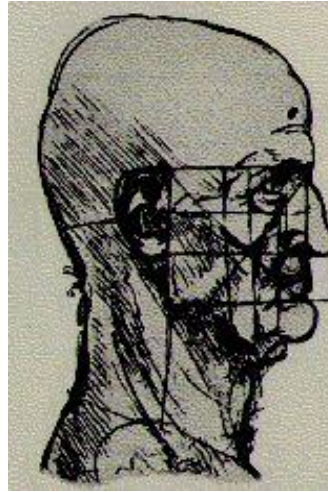
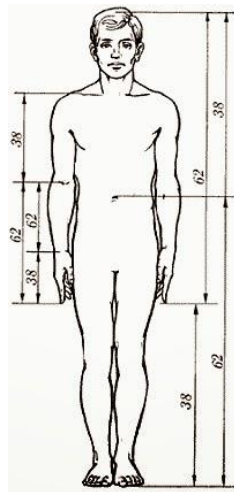
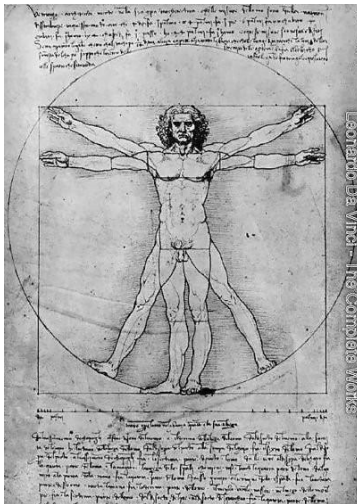
Anticii erau politeisti, sau atei, modelau si gravau vase, fara oprelisti, cum simteau. Desigur, au descoperit proportiile si modelele perfecte umane. Citind Cuvantul divin, am inteles diferit cum sa privesc si mai ales, ca artist, cum sa-mi manifest darul creator. Grecii si romanii faceau ce simteau si doreau, fara remuscari, apoi a venit crestinismul, care-a schimbat si revolutionat menirea si cursul artei. Bisericile bizantine si catedralele gotice aratau pe Dumnezeu, pe Fiul Sau rastignit, prin arcade, vitralii, ogive si bolti care se inaltau spre cer, statui cu sfinti, crucifixe, sfanta familie si cina Domnului, patimile Lui, erau temele

preferate. Scenele biblice, sfinti si imparati, erau decente, imbracate sumar, cu aureole pe cap si mantale cu falduri.

Cum privesc nudul si goliciunea, in arta? Corpul uman este o capodopera, o poema, ca in Efeseni 2.10: noi suntem lucrarea Lui. Creatorul universului, s-a aplecat la colbul de lut, si-a facut timp, si a modelat ca un maestru sculptor, cu maini divine, culmea creatiei sale, capodopera, pe Adam, omul, singura faptura facuta nu din Cuvant, ci

din tarana pamantului. Daca stelele si galaxiile, si universal infinit s-au facut din Cuvant, omul este special, creat din ceva existent, tarana pamantului! Ce maretie, si ce privilegiu...August Rodin are o alegorie, Mana lui Dumnezeu-God's hand-unde Adam si Eva se saruta in brate, iesind din pumnul lui Dumnezeu...frumoasa imagine, ireala, cu scipiri divine, nascuta din imaginatia lui Rodin, care visa si el la creatia omului...creatia omului intrece creatia universului si a cerurilor, caci toate au fost create prin cuvant, in afara de om, care are origine divina (astfel dar, fiindca suntem de neam din Dumnezeu-Fapte 17.29); nu pentru ceruri, ingeri si alte fiinte, Tatal a dat pe Fiul Sau preaiubit sa moara pe cruce si sa le salveze, ci pentru omul, maretia creatiei Sale, pe planeta Pamant.

Daca privim de sus, apreciem si ne minunam ce minunat am fost creati, trup, suflet si duh, trei intr-unul ca si trinitatea divina. Trupul este sublim, cu proportii divine, raportul de aur se gaseste si la portret si la trupul sprijinit pe cercul lui Leonardo. Grecii l-au regasit si expus cu cinste in palate si temple. La fel si romanii, dar n-au avut bariere, fiecare facea ce vruia, ca pe timpul Judecatorilor, in Israel: In vremea aceea, nu era imparat in Israel, fiecare facea ce-i placea (Jud. 17.6). Evreii erau deosebiti, caci au primit, prin Moise, legi privitoare la jertfe, comportare si etica-bunul simt in familie si societate. Ei au fost alesi si pusi de-o parte, din ei au iesit patriarhii si Domnul nostru Isus, care-a fost evreu. Au primit limite si reguli, cele 10 porunci, care-au guvernat societatea umana 4000 de ani. Despre goliciune si nuditate, Geneza, arata ca Domnul i-a imbracat pe primii oameni, dupa ce s-au ascuns cu frunze. In Gen. 9.22-23, Sem si Iafet, 2 dintre fiii lui Noe,

au mers cu spatele ca sa nu-l vada gol, din respect si reverenta, si l-au acoperit cu o manta. Cind Noe s-a trezit, si-a aflat ca Ham il vazuse gol, i-a blestemat urmasii; din Ham au iesit faraonii si dusmanii Domnului. Vedem dar, ca expunerea goliciunii era aspru judecata, inca din primele timpuri. Civilizatii intregi, au imbracat oamenii, pana la greci, care n-au avut oprelisti. Ei se jucau cu senzualul si eroii lor, chiar vitejii, erau nuduri; la fel si la romani, care-au cazut in primele secole-476. Musulmanii au mers la extrema opusa, si femeile lor si-ascund pana si fata, sa nu le vada nimeni, in schimb au zeci de neveste, desfriul e in floare si viseaza, ca-n rai au parte de cadane care danseaza-n jurul lor la nesfarsit! alta grozavie! Oamenii fara echilibru, trec de la o extrema la alta si cad din lac in put...Biblia ne arata echilibrul, adevarul si ceea ce vrea Dumnezeu de la om, in toate aspectele, in familie, societate, arta si expresia sufletului. Cartea lui Iov, il arata ca un neprihanit, cu standarde ridicate, care totusi, nu l-au scapat de incercarea Domnului: la sfarsit zicea: facusem un legamant cu ochii mei, si nu mi-as fii oprit privirile asupra unei fecioare (Iov 31.1)

Donatello-1450

Muzeul Bargello-Florenta

Verrocchio-1470

Muzeul Bargello-Florenta

Michelangelo-1510

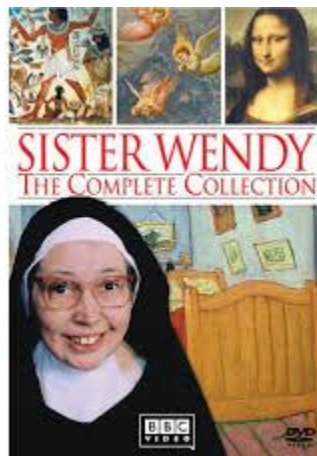
Academia de arta-Florenta

Spre secolul 15 apar primele nuduri, timid, apoi mai multe, Adam si Eva, gratiile lui Boticelli, eroii din apocrife, Suzana si Judith, zeitatile grecilor defilau alaturi de sfinti si ingerasi. Se vede ca moralitatea si decanta artei a scazut si senzualul, desfatara ochilor, trupurile frumoase erau la moda. Cum sa privesc un David de Michelangelo, adulat si pozat pe toate partile, la Academia din Florenta, de 500 de ani? L-as pune pe masa alaturi de Biblie, sau cand ma rog cu prietenii in genunchi? L-as prezenta la lectiile de istoria artei, intr-o clasa in care copiii incep cu rugaciune dimineata si merg la capela la prinz? L-as aseza in camera fetelor mele, care merg la scoala biblica, sau citesc cu ele Biblia, seara la culcare?

Eram prin clasele 5-6, pasionat de arte si tare fericit ca am gasit un album cu Michelangelo la biblioteca din coltul bulevardului, din Campulung. Faceam schite dupa statui, stiam toate paginile, de la bazorelieful cu centauri pana la sclavii gladiatori, care sprijineau blocurile de granit pe umeri. Tineam la ele si le tineam sub perna si le luam cu mine peste tot. Tata ma ducea la munte, la Veruta, bunica vaduva, cu 4 copilasi fara mama, pe valea Dambovitei, in casuta de sub deal. Intr-o vara, il cautam pe David si nu i-am gasit decat capul cu parul balai si prastia pe umar. Mirare mare si suparare, unde-o fi pagina dubla cu David in picioare, statuia perfecta, sprijinita pe-o parte, increzator in Domnul, sarac si gol, dar plin cu nadejde ca va avea biruinta? Lipsea nudul, pagina dubla, rupta din album...ce grozavie! M-am suparat la lacrimi, caci era singurul David din album! Cineva rupsese nudul...paguba cu amar; in varf de munte, copilitele orfane, au rupt pagina cu David si m-au lasat suparat! A trecut vremea si-am realizat impactul artei adresate gresit unor varste fragede, care nu stiau de muzee, de proportiile grecilor, sau estetica. Pe mana copiilor, statuile grecilor, nudurile Renasterii, sau eroinele senzuale din Apocrife, aduc paguba, caci cine este Nazdravanul, care sa aleaga boabele de margaritar din murdaria noroiului, fara sa-si murdareasca mainile? (din Mihai Beloiu-Isus temelia vietii, pg 42). Cine este acela, temerarul, care trece prin fata nudurilor din Renastere, statuile grecilor, odaliscele lui Ingres sau Goya, fara sa nascoceasca un gand sensual sau lipsit de pudoare sau decanta? Dumnezeu in Eden, s-a indurat de primii oameni si i-a imbracat cu piei de animal, jertfit proaspat, dupa ce, cugetul lor trezit i-a facut sa se ascunda sub frunze de smochin. Primele scene dupa greci si romani, erau decante, pioase, apoi a venit Renasterea, cu libertatea de expresie. Donatello, apoi Michelangelo, l-au dezbracat pe David, nu si Verrocchio, care a fost mai decant.

Pudoarea dispare, si in pictura, mai usor, mai devreme, tot la Florenta, **Domenico Venetiano**, pe la 1450, indrazneste nudul lui Ioan Botezatorul, in pustie, azi la National Gallery, Washington DC.

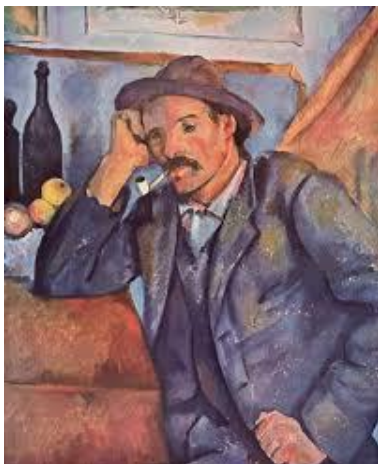
Ioan, varul Domnului, despre care El insusi spune: adevarat va spun, ca dintre cei nascuti din femei, nu s-a nascut niciunul mai mare ca Ioan Botezatorul (Matei 11.11) cine a fost Ioan si cine l-a zugravit gol in pustie la inceput de sec 15? Cand soborul de preoti si cardinali au vizitat Sixtina, s-au intrigat ca

Michelangelo indraznise sacrilegiul sa picteze nuduri in lacasul de inchinare, deasupra altarului... aveau dreptate, era un loc pios, unde preotii tamaiau si imparteau azima si vinul, cum sa-ti feresti ochii, si sa nu nascocesti, macar, un gand strain fara perdea?

E greu, caci si la nivelul gandurilor vom da socoteala: *Eu pedepsesc faptele si gandurile lor* (Isaia 66.18) Nudul lui Ioan, din vechime apare in toate albumele de arta, ba mai mult si-n istoria scrisa de pioasa calugarita, Sister Wendy, celebra acum prin dizertatiile ei estetice! Il comenteaza pe Ioan, ca un atlet, care gata de lupta, renunta la hainele-lumesti si pregateste calea Mantuitorului! Sarmana Wendy, pioasa de fatada, sfideaza pudoarea si uita usor cine a fost si va fii Ioan, Sfantul si varul Domnului.

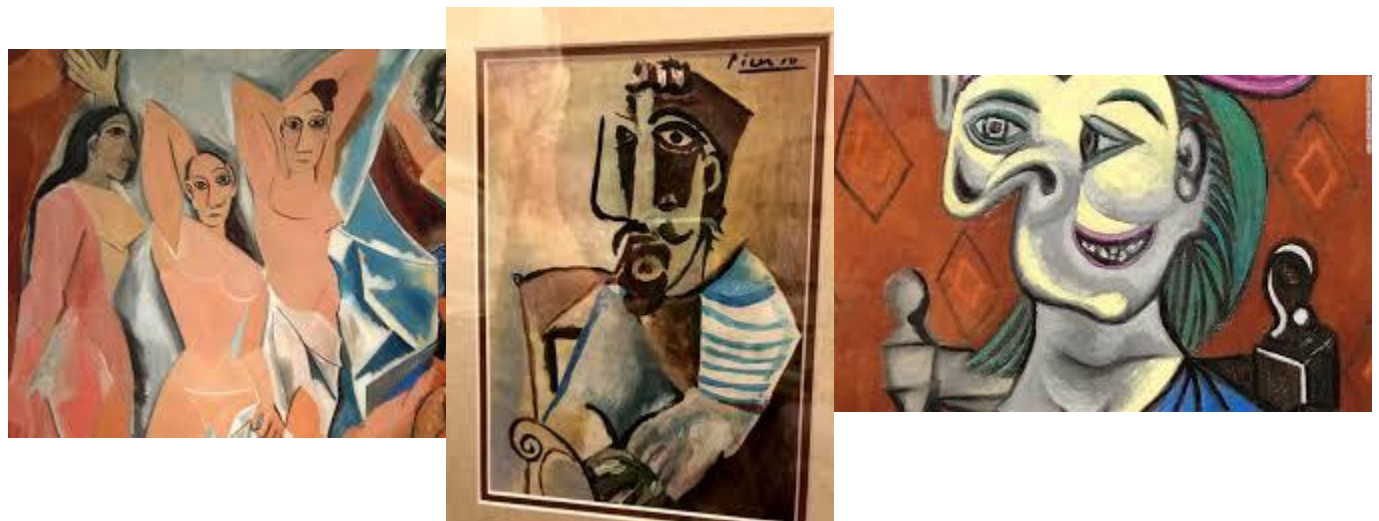
Arta senzuala abunda de la nuduri bucalate, la poze si coregrafii gen striptease, fara bariere, si omul care n-are oprelisti se simte purtat si gadilat de simturi si uita ca ajunge in sfera cu obscen si grotesc. Desigur, vor sari criticii, care dau tonul: cum sa scoti nudurile din muzee si Istoria Artei? Liniile sunt frumoase, se rasfata pe coapse si solduri, si eu m-as lasa purtat de imaginatie, daca cugetul meu n-ar aminti de indemnurile divine. Dar eu va spun ca oricine se uita la o femeie ca s-o poftasca a si preacurvit cu ea in inima lui (Matei 5.28). Pentru fetitele orfane, din satucul cocotat in munti, gigantul Michelangelo se face vinovat ca nu si-a acoperit eroul, macar sumar. Ce pierdea, daca pudoarea si respectul, catre cel mai mare imparat al evreilor, imaginea Domnului, (numit Fiul Lui David) , il cioplea putin acoperit? Aveam un prieten crestin, care nu intra in muzee, de teama copiilor mici, care s-ar fi holbat la nudurile diafane sau la statuile grecilor. I-am reprosat ca-l la extrem...Poti vedea si lua ce e bun, te poti delecta cu Fumatorul lui Cezanne de la Ermitaj, dar fara sa-ti treaca prin cap sa te apuci de fumat.

La fel, pot admira testamentul plastic al lui Alexandru Donici-unchiul meu, care si-a varsat amarul vietii in ultimul tablou: craniul asteapta, tigara si vinul l-au dus la pieire, se agata de arta, paleta cu culori, si ceasul nemilos care curind bate miezul noptii. Le vezi si-ti dai seama ca sunt vicii si pacate, dar daca te inveti cu imaginea, si incerci sa vezi cum este? Este o tentatie, un gand mic, care poate urzi o intentie vadita, sau o fapta mai tarziu, sau ai toleranta la ele...repet gandurile lui tata: cine indrazneste sa ia din noroi, perlele si sa iasa curat? Arta, cea veritabila, a cazut, caci omul s-a aplecat catre simturi si cugetul mort, l-a lasat sa alerge fara hotare. Asa ajungem la arta **Kitch**, cea triviala si ieftina care a inlocuit valorile adevarate. Clasicismul si barocul sec 17-18 au coborat culmile castigate de Renastere. Admiratia exagerata catre grecii atei sau cu sute de zeitati si tot felul de povesti ireale, senzualul extrem si ignoranta creatiei si a Creatorului, dezinteresul pentru lumina si culoare i-au dus la declin si decadenta. Au venit inasa impresionistii, care-au iesit la peisaje, la soare si culori, au fost si raman remarcabili. Apoi vin abstractii moderni, corifei neintelesi, care-au pervertit arta pe toate partile. Arta pentru elite, citiva critici semidocti, care trasau liniile estetice, au batjocorit trecutul si au distrus valorile castigate de vechii maestri. Arta moderna e valoroasa, Brancusi si Cezanne au fost geniali si raman pe culmile creatiei.

Maiastra, simbolul zborului spre cer, sarutul, redus la esenta prin 2 semi-cercuri unite, tacerea mesei, ca Cina Domnului, coloana, care infinit alearga spre cer, sunt capodopere. Picasso a inceput bine, dar a sfarsit rau. Din perioada albastra, unde excela in desen si forma, ajunge la deformari grotesci, inventii temerare, care rastoarna estetica si frumosul: nasuri carne si alungite, de maimute, fete distorsionate, o ureche din profil si-un obraz taiat in bucati, nazbatii, uneori grotesci, arata confuzie si rastoarna valorile vechilor maestri Rembrandt si Rubens si altii...

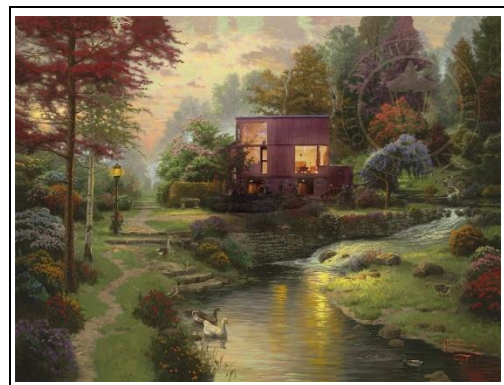

Pollock, exhibitionistul excentric si tagma lui au dus decadenta la extrem, arunca culorile pe spate si apoi le calca in picioare si le punea nume la intamplare, art 5-1948, care-a batut recordul vanzarilor in 2006; a cumparat-o un Mexican obscur cu 140\$ milioane, se vede ca si-a spalat banii, facuti peste noapte!

Altii, care se chinuiau sa tina pensula-n mana au lasat panza goala, un punct intr-un colt, sau o linie sub un cerc, titluri elaborate ca vis #5, sau transcendentă cu linie, sau cate aberatii!

Alt mare impostor, Thomas Kinkade, pictorul Luminii, cu mare success in America. Se juca cu Dumnezeu, amesteca versete pe peisaje cu lebede si caprioare, casute de pitici cu becuete pe inserate; tehnica de incepator, care stia sa faca o lebada pe lac, dar uitase armonia culorilor, sau frumusetea liniilor. Viata lui de nimic se revarsa si in arta lui de 2 bani. In pietele noastre si pe la balciuri, se gasesc peisaje ca ale lui, ba chiar mai bune, vandute de tigani, pe langa cartofi si muraturi. A terfelit versetele din Biblie in alcool, droguri si desfrau, dupa ce si-a parasit si inselat sotia si copiii. A profitat de incultura americanilor, needucati si semidocti, care nu stiu ce este un muzeu, sau o galerie de arta. Cei mai multi arunca sume mari la ospete, peretii goi ii caracterizeaza, daca cumpara ceva, aleg copii realiste ieftine care abunda pe piata...

Realismul precis, unde se vede firul ierbii, forma frunzelor intr-un copac, sau caramizile unui zid, chiar un portret unde poti numara firele din mustata, sunt apreciate de diletanti si semidocti fara educatie. Artistul care a trecut prin bancile atelierelor, cu maestri si muzee, vine cu simtire, cu expresia lui proprie, altfel ar fi un aparat fotografic, care reproduce identic. El lasa ca privitorul sa-l continue imaginea, o mana in aer, un picior neterminat, sau schimba culorile intr-un peisaj de dragul armoniei pe care a invatat-o si-o rasufla cu simtire sa artistica.

Biblia nu are artisti plastici, in afara de cantareti la cort si temple, care cantau uimitor si la instrumente; David canta la harfa si ingerii canta, muzica e regina artelor in Scripturi, ca si astazi in toate locasurile de cult. Arta vizuala e mai codasa, cortul din pustie si Templul lui Solomon sunt 2 capodopere, indrumate cu precizie si detaliu de insusi Domnul, creatorul culorilor, luminii si a tot ce este frumos si placut in univers. 2 artisti anonimi, unul in pustie si altul jumatate pagan-din tata fenician-Betaleel si Hiram-Abi, au fost inzestrati special de Domnul sa construiasca decoratiile cortului si a templului. Ei n-au creat arta de muzeu, sau portrete de imparati, sau peisaje cu apus de soare sau buchete de flori, au dus la capat planul divin de impodobire a locasului de inchinare, unde Dumnezeu insusi umplea incaperile cu slava si glorie...arta era mai mult decorativa, fara chipuri-de teama idolatriei, culorile si proportiile erau divine, calculate de insusi Domnul, Artistul desavarsit. Ce putea fii mai frumos, perfect si glorios?

In Biblie sunt 2 artisti si frati, care-au faurit cu mainile lor obiecte diferite: Moise si Aron; Aron a modelat un vitel de aur, l-a batut cu dalta (Exod 32.4) cand Moise era pe munte cu Domnul, poporul s-a inchinat la el si-au sfarsit prin pedeapsa divina; *sa nu-ti faci chip cioplit*, rasuna mereu ca porunca si indemn pe paginile Vechiului Legamant. Arta idolatra sfarseste prin moarte, caci Domnul s-a maniat si-a zis: *mania Mea are sa se aprinda impotriva lor: si-l voi mistui*. La mijlocirea lui Moise, care s-a pus intre cer si popor, Domnul s-a lasat de raul pe care spusese ca vrea sa-l faca, si au murit numai 3000 de oameni, ucisi cu sabia de fratii lor. Al 2 le a artist este Moise, care a facut din arama un sarpe infocat si l-a pus intr-o prajina; (Numeri 21.9) nu se spune cum l-a facut, totusi, in pustie, cu dalta si mijloace primitive, ca si frate-sau Aron, el l-a faurit pe graba ca si dacii in istoria noastra care puneau in prajini capete de lup...arta lui Moise n-a fost spre inchinare, ci numai sa fie privita, caci oricine era muscat, si privea spre sarpele de arama, traia. E o mare deosebire, fata de vitelul lui Aron, idolatru. Oricine privea numai, scapa cu viata, arunca o lumina catre Domnul, care la Golgota a fost pironit pe prajina crucii romane si oricine priveste la El cu ochii credintei, nu moare ci are viata vesnica.

Moise a avut daruri nemasurate si simt artistic, caci a supravegheat si condus indeaproape construirea Cortului, o

intreaga capodopera, facuta intocmai dupa planurile divine, ca si Solomon care-a zidit si condus zidirea Templului, minunea minunilor din Ierusalim, 500 de ani mai tarziu. Arta idolatra incepe din vechime si se gaseste la toate popoarele primitive, de la piramidele din desert sau jungle pana la statuile si frescele Bizantului si Renasterii, apoi ajunge repede la noi, la icoane si sfinti. Sunt frumoase, sunt poleite cu aur si safire, cununi si aureole de diamante, dar toate incalca legea desavarsita care acopera veacurile, *sa nu-ti faci chip cioplit*. Admira-le numai, caci sunt capodopere, invata de la ele, mestesug, culoare, armonie, dar lasa-le unde trebuie, pe rafturile artei si esteticului, nu te inchina la ele...

Michelangelo si artistii Renasterii au excelat in talent, precizie si armonie, desavarsita. In Florenta la inceput de secol 16, inca zguduata de revolta lui Savonarola, Michelangelo, parca uitase de rugul si streangul nemilos, care-a mistuit pe primii martiri italieni, scanteile reformei lui Luther, care batea la usa.

In 4 ani cat a condus Florenta cu un pumn de fier, Girolamo a biciuit coruptia si desfraul prelatilor cat si pe papa Alexandru VI Borgia, a demascat ipocrizia clericilor cat si pacatul care domnea la toate nivelele, a indemnat la penitenta si renuntare la placeri usoare: baluri, icoane si statui idolatre, picturi senzuale, luxul si camataria; in Piazza della Signoria a strans un rug imens de 40 metri si a ars fara mila: oglinzi, cosmetice,

haine elegante, instrumente muzicale, carti imorale, picturi senzuale; pana si Sandro Boticelli, celebru cu gratiile lui, a aruncat in flacari cateva din tablouri. A mers prea departe, caci oricine se impotriva, se opunea lui Hristos si sfarsea in pedeapsa calaului. El nu s-a lepadat de biserica mama, ci a demascat ipocrizia ei de sus pana jos, a ramas mai departe calugar domonican. Luther, Calvin si toti reformatorii, au iesit la adevar, gasind in Scriptura, prin credinta, calea la mantuire. Tabloul fumegand, cu cei 3 martiri, mana lui tremuranda, care iese din flacari si arata spre pedeapsa divina, a fost privit de toti corifeii Renasterii, de la Machiavelli, Leonardo, Michelangelo, Rafael, pana la Durer, Rembrandt si Scoala flamanda. Mana lui Michelangelo daltauia proportii divine, pensula Sixtina cu isoria Bibliei si Judecata de Apoi. La vernisaj, papa s-a spalat pe maini, spunand ca el are putere pe pamant si-n cer, nu in iad unde apar nudurile osanditilor; Biaggio da Cessena, maestrul de ceremonii, a condus revolta fata de indrazneala lui Michelangelo de a aduce nuduri in locurile sfinte.

Artistul s-a razbunat si l-a pictat pe perete pe Biaggio, muscat de sarpe si cu urechi de magar... dupa moartea lui, in 1564, Consiliul din Trent l-a numit pe Danielle da Voltera-pantolonarul, sa imbrace cu penelul goliciunile. Acesta le-a acoperit cu straturi groase si-au ramas decente pana in 1993, cand restauratorii Vaticanului, platiti de japonezi, au inceput sa dezgroape pictura veche a lui Michelangelo, pe care o admiram si astazi.

Un punct de cotitura in istorie, 1500, anul de rascruce, care-a adus Reforma in batrana Europa dar si descoperirea Lumii Noi, de catre Columb. Sansa unica pentru omenire si civilizatie sa aleaga intre lumina si intuneric, ca si in vechime, cu 15 secole in urma cand pe muntele Sinai, Domnul a coborat pe pamant, in nori de fum si i-a inmanat lui Moise Tablele Legii. Flacara din Florenta s-a stins sub tavalugul papei si a inchizitiei, tarile catolice au mers inainte cu arta si civilizatia, au adus Barocul, Clasicismul si Rococoul, apoi Romantismul, Arta de avangarda si moderna, care-a imbracat intreaga Europa.

Tarile reformate, de la Luther spre nordul Europei, au prins in zbor scrierile inovatoare ale Adevarului relevat in Scripturi. Astfel, de la Durer, Rembrandt, Vermeer, pana la impresionisti, artele vizuale si muzica au dat capodopere care raman in eternitate: Bach, Mozart, Haendel, Bethoven, au rasunat divin in

catedrale si Sali princiare, au dus spre inaltimi armonii divine, ode de bucurie si laude pe toate corzile, vocile si tonurile muzicale...

Si totusi, artistii, crestini si atei, au primit de Sus darul nemeritat de a-si aterne simtirile in piatra, aur, panze, sau pereti...

Lipsesc paginile cu David-albumul rupt

Albumul rupt, un alt David gol si din nou Academia din Florenta, unde Regele David e pozat si adorat nud de 500 de ani; el, care-a scris Psalmiile, care-a primit planurile Templului si a fost cel mai faimos rege evreu, pozeaza gol, cu prastia pe umar, neputincios si resemnat. Michelangelo, geniu neinteles, care poate nici nu auzise de Luther si Reforma care avea sa vina, cum putea sa primeasca lumina in intunericul dominat de papi si cardinali?

Durer si Rembrand au privit cu respect si adorare, la fel si Bach mai tarziu, ei raman modele de maestri adevarati care-au inteles macar, in parte rostul si menirea artei pentru noi admiratorii ei...cuvintele mele sunt sarace, imaginile vorbesc de la sine, poate am fost prea indraznet, sau agresiv, am parcurs sumar franturi din arta timpului, insotite de cateva ganduri din Scripturi.

Ce este arta? Ce este adevarul? se intreba Pilat, acum 2000 de ani, si s-a spalat pe maini, desi avea adevarul in fata lui, in persoana Domnului, pe care l-a osandit la moarte... ce este frumosul? Cauta-l in petala de crin, in susurul de izvor, sau in trilurile ciocarliei din naiul lui Zamfir, cauta-l si gaseste-L pe paginile Scripturii, *tu esti cel mai frumos dintre oameni, harul e turnat pe buzele tale*, asa cum medita David in psalmul 45.